

BIJSCHRIFT

kleine goedheid wint niet altijd maar wordt nooit overwonnen

E. Levinas

SCAN MIJ

Uitgeverij Muurkranten - Monnikenwerve 1 - 8000 Brugge
Redactie: Jef Meesters - Mark Van der Vuerde - Antoon Vandepitte - Erik Verheyden - Ludo Verbeke - Heidi Gatty Prings - ©UM - Sept 2020

In het eerste decennium van deze eeuw was het bon ton om te pas en te onpas met het begrip 'ethisch (verantwoord)' te zwaaien, al dan niet uit echte overtuiging, trendgevoeligheid of puur opportunisme. Ronkende mission statements stonden bol van woorden als duurzaamheid, integriteit, waardengedreven vakmanschap en dies meer. Allemaal grote principes waarachter iedereen zich schaarde. Op zich vormen deze begrippen ook allemaal lovenswaardige doelstellingen, je kan er weinig tegen inbrengen. Ik geloof dat het een Nederlandse journalist was die de grootspraak beu was en in de Groene Amsterdammer pleitte voor het kleine broertje van de ethiek, de etiquette. Kleine dingen zoals een deur openhouden, mensen laten voorgaan, beleefd goeiedag zeggen, spontaan hulp aanbieden enzovoort. Ouderwetse hoffelijkheid, heel praktisch en kortstondig, zonder een imponerend theoretisch kader. Levinas'aanprijzen van de kleine goedheid ligt in dezelfde lijn: naast of tegenover de grote ideologische strijd voor een betere wereld, voor structurele veranderingen schuift hij het immense belang van kleine gebaren van goedheid naar voor. Een vriendelijk woord, een glimlach, een attentie, een zachte aanraking (dit laatste hopelijk alleen maar tijdelijk geschraapt). Ze maken geen deel uit van een groot, gecoördineerd plan maar hebben minstens evenveel impact. Ogenschijnlijk betekenen ze niet veel maar in essentie zijn daden van kleine goedheid onuitwisbaar en onomkeerbaar. Zoals een kus of streling niet weggeveegd kan worden zo is de kleine goedheid niet kapot te krijgen. Het slaagt er niet altijd in maar kleine goedheid kan een groot verschil maken; het is niet steeds de overwinnaar maar in al zijn eenvoud wel onverwoestbaar én onoverwinnelijk.

Luwig Vanderbeke